

Egy hónap Csíkszeredában

Németh Zsuzsanna, Miskolci Egyetem

2024 márciusában Makovecz-ösztöndíj keretén belül egy hónapot töltöttem el a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Karán.

Az egyetemnek több nagy városban van épülete, Fordító és tolmács mesterképzés viszont ebben a városban van, azért kerültem ide, és nem bántam meg. Az időm egyik felét tanulással és a szakdolgozatom írásával, másik felét a környék felfedezésével töltöttem.

Az egyetem épületében volt a kollégium, egy négyágyas szobában kaptam szállást. Nem volt egyszerű nekem ennyi emberrel egy kicsi szobában, a hideg idő ellenére állandóan nyitva tartott ablakok miatt pedig általában csak aludni és átöltözni jártam be. Tanuláshoz mindig költözködtem a folyosókra, hallba, tantermekbe vagy a könyvtárba. Az épület egy modern, világos épület, panorámás ablakokkal, az emeleten pedig a várost körülvevő hegyekre, dombokra néznek ablakai, és nagyon szerettem ilyen ablakok előtt tanulni vagy írni a naplómát. Várakozásommal ellentétben az árak inkább drágábbak, mint Magyarországon, így az ösztöndíjból pl. nem engedhettem meg magamnak, hogy naponta menzáról étkezzek.

A kutatási témámban, amely a Grimm mesék magyar nyelvű fordításainak az elemzéséről szól, Dr. Nagy Tünde Tanárnő segített. Megtudtam, hogy itt is Klaudy Kinga professzorasszony átváltási műveleteit tanítják, mint a Miskolci Egyetemen. Részt vettem egy angol nyelvű konferencia fordítástudományi szekcióján, amely szintén segítség volt a témám kidolgozásához. Az egyetemen magyarul folyik az oktatás. A termek elektronikus táblákkal felszereltek, amelyek sokkal jobban látszik a tananyag, mint ha projektorral lennének kivetítve. A fordítói mesterképzést itt csak a hét második felében tartják, délután 4-től, mert emellett a tanulók dolgoznak, szinte kivétel nélkül iskolai tanárként. Azt mondják, valószínűleg nem lesznek utána fordítók, inkább továbbképzési kreditként látják majd előnyét, hogy elvégezték ezt a képzést. Nem csak anyanyelvükre, hanem magyarról angolra is komoly szövegeket fordítanak. Az angol mellett a román a másik idegennyelvük. Van az épületben hangszigetelt tolmácskabinokkal ellátott terem is, amit kipróbálhatnak.

Nem csak a fordítással töltött tanórák kapcsán, de megfigyeltem, hogy kicsit eltérő szókinccsel használunk, magyarországi és erdélyi magyarként. Nekem választékosabbnak tűnik az külhoni beszéd, de volt olyan fordítói megoldásom, amire meg ők nem gondoltak. Érdekesnek találtam, ahogy egyes szavak más értelemben is használatosak Székelyföldön (kacagni = nevetni, szökni = ugrani, örökké = mindig, megkapni = megtalálni). Van a városnak harangjátéka, amelyet bárhol voltam a belvárosban, mindig hallottam. Reggel 8-kor a „Süss fel nap”-ot játszotta két versszakkal, este 8-kor az „Erdő mellett estvéledtem”-et figyeltem meg. Március 15-én reggel 8-kor a Himnusz is eljátszotta. A román vasút szignálja a „Kerek erdő szélén / egy kis házikóban...” második sorát fütyülte.

Nagyon furcsa volt számomra, hogy az egyetemi dolgozók, tanárok (férfiak is) kérdés nélkül letegeztek, visszafelé viszont a hallgatók itt magázzák őket. Az emberek néha olyan kedvesek és közvetlenek voltak, hogy nem is tudtam hova tenni. Kiderült, hogy iható a csapvíz és ha belépek egy üzletbe, nyugodtan köszönhetek magyarul. Nekem úgy tűnt, hogy többen vannak a városban magyarok, mint románok. Ennek ellenére nem sok emberen láttam kokárdát március idusán az ünnepségeket kivéve. Én is részt vettem egy iskolánál a

megemlékezésen, a Székely Himnuszt szimfonikus aláfestéssel még sose hallottam, nagyon tetszett. Érdekes, hogy itt lobogók helyett nagy kokárdák vannak az oszlopokon.

Sem a városban, sem azon kívül nem túl fejlett a tömegközlekedés, így magamhoz képest nagyon sokat gyalogoltam az itt töltött idő alatt. Első utam, a szállás elfoglalása után, a csíksomlyói sípályához vetetett: egy héttel előtte egy tátralomnici sítáborban hallottam a létezéséről. Épp akkor sokan mentek arrafelé a kegytemplomba, vasárnapi Szentmisére, így én is oda mentem el aznap. Visszafelé havas hegycsúcsok tárultak a szemem elé, és onnantól tudtam, hogy szeretnék eljutni a Hargitára is. Mikor a kollégiumi konyha ablakából megláttam Három várának hegycsúcsát, aznap el is kirándultam oda. Mindig igyekeztem kevés fás és bozótos helyen menni, de volt, hogy nyulat vagy őzet ugrasztottam ki a bokorból. Az itteni emberek, úgy tűnik, nincsenek felkészülve a kirándulókra. Kutójukat hagyják a kerítésen kimenni a jelölt turistaútra, hatalmas kerülőre kényszerítve ezzel a kirándulót, többször is így jártam. A március 15-i hosszúhétvégén eljött Budapestről barátom, akivel felmerészkedtünk a Nagy-Somlyó helyre, ahol a közösségi média szerint medvecsálád él három boccsal, de nem láttuk őket. A kilátótorony tetején a korlátok igencsak hiányosak, de egy madzag kifeszítésével jelentősen javult a komfortérzet, és körbenézve láthattuk a Csíki-medencét, nagyon szép volt. A Hargitán, Bagolykőre menet magunknak kellett taposni az ösvényt a 30cm-es hóban, turistanyomok nem voltak. Mikor Csíkszeredában eső esik, itt havazik. Épp KergeOlimpiát tartottak a hargitafüldői sípályán, izgalmas volt megnézegetni a járgányokat.

Többször túráztam egy magyarországi diáklánnyal is, vele kétszer is Tusnádfürdőre vonatoztunk. (A vonattípusok árai között többszörös különbségek vannak, de az olcsók is drágábbak, mint a MÁV.) Lehetett vele jól haladni és jókat beszélgettünk kirándulás közben, nagyon örülök, hogy megismerhettem. Nem ijedt meg, ha medvelábnymot vagy medveürüléket látott, abból meg is tudta állapítani, hogy nem aznap járt ott a medve. Értelmet nyert a túlélőcsomagomból egy addig nem használt tárgyam: a síp, amit a későbbi útjaimon is használtam. Felfedeztük a Mohos-tőzeglápot, megkóstoltuk a tőzegáfonyát, és palacsintáztunk a Szent Anna-tónál.

Tusnádfürdőn kívül Csíkszeredát jártam körbe minden irányból. Kedvenc tájam a csíksomlyói domboldal volt, főleg Fitód irányából gyakran jártam arra, egyedül és másokkal is, mindig egy újabb oldalát megismerve. Egyszer paplanernyősökhöz ültem ki megnézni testközelből, hogyan indulnak.

Az autósok feltűnően kedvesek, előzékenyek voltak a városban, még oda sem értem a zebrához, már előre megálltak. Stoppoláskor is nagyon jó tapasztalatom volt velük. A városban Pedibusz-ládbusz járat működik, egyik reggel négy csapatot is láthattam az iskolák felé haladni, és úgy tűnik nekem, hogy családbarát hely a város, később szívesen laknék ilyenben. A Szent Ágoston templomban értékes programokon vettem részt, és nagyon örültem, hogy magam is becsatlakozhattam egyszer egy gitáros zenélésbe a gitalelémmel. Szobatársaim által voltam egy kávézóban, és megismertem egy szuper pékséget, ahol meleg, puha „virágkenyeret” adnak. Megnéztem a megyeházát, amelynek a földszintjén képgaléria van Szászföldről, a parkban kipróbáltam a fitness-eszközöket, és benéztem az egyik román templomba is, ahol épp vidáman énekelte egy apácakórus a reggeli dicséretet, és a besütő napsugarak miatt is nagyon otthonossá váltak az arannyal terhelt sötét, barnás falai.

A városban volt német és angol nyelvű nyelvklub: nagyon jó és ingyenes lehetőség a helyieknek, vezetett beszélgetésekben gyakorolhattuk a nyelveket, és ott ismerkedtem meg

egy lánnyal, akivel utána sok programra együtt mentünk. Sok külföldi (francia, amerikai, német) is megfordult itt, kiderült, hogy mennyi önkénteskedési lehetőség van a városban, pl. kertészetben. A plakátoknak és a szóbeszédnek nagy szerepe volt abban, hogy be tudjak kapcsolódni az egyetem és a város életébe. Az egyetemen volt filmklub, és az egyetemi lelkességgel is volt két alkalom megismerkedni. Nagyon sajnáltam, hogy táncházat nem tartottak a városban a nagyböjt miatt, de utolsó hétre sikerült megtalálnom az egyetemi táncórát, ahol népdalt is tanultunk, és olyan felszabadultan mentem onnan tovább, hogy daloltam a szobában meg a folyosón is, de ismerősömmre is ráragadt, és énekelve mentünk tovább a városi kvízestre. Ekkor otthon éreztem magam. A Zengő térben társasjátékesten vettem részt két ismerősömmel, és nagyon jó csapat gyűlt össze velünk, játszottunk UNO, Dixit, Tabu és Aranyásók játékokkal. Ha helyi lennék vagy tovább maradtam volna, nagyon szívesen mentem volna még oda. Hálás vagyok, hogy élhettem egy hónapot Csíkszeredában, hogy az egyetem és a város nyitott és befogadó volt úgy is, hogy csak rövidtávra érkeztem.

Németh Zsuzsanna, Miskolci Egyetem